

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Vásárhelyi Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - dr. Lepp Erzsébet által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperes ellen személyiségi jog megsértése és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a ... Törvényszék 2017. május hó 8. napján kelt .../36. számú ítélete ellen a felperes részéről 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek egyetemleges jogosultsággal 150.000,- (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására 480.000,- (négy száznyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Felperes munkaviszonyban állt az I. rendű alperessel, munkaviszonya 2015. február hó 27. napján közös megegyezéssel szűnt meg.

Az I. rendű alperes 2015 márciusában a felperes által korábban használt helyiséget is érintő iratrendezés során észlelte, hogy az irodából dokumentumok, hatósági eljárást kezdeményező kérelmek tűntek el, melyeken szerepeltek ügyfelek személyes adatai is, ezért 2015. március hó 27. napján büntető feljelentést tett a ... Rendőrkapitányságon. Az üzleti titok megsértésének büntette miatt indult nyomozás során a nyomozóhatóság tanúként hallgatta ki az I. rendű alperes ügyvezetőjét, valamint alkalmazottját, a II. rendű alperest. A ... Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályabü. számú határozatával a nyomozást megszüntette azzal az indokkal, hogy a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A ... 2015. április hó 21-i számában „...” címmel cikk jelent meg, mely szerint „a vállalkozás vezetője a nevét nem akarta nyilvánosságra hozni, de annyit elárult, valóban két vizsgabiztos távozott a cégtől úgy, hogy illetéktelenül magukkal vitték az ügyfélkört tartalmazó adatbázist, több mint 1200 ügyfél nevét, címét, elérhetőségét. Az adatokkal a konkurenciához távoztak”. A cikk azt tartalmazta, hogy „az adatok egy része papíron, a másik része elektronikusan rögzített volt”, és az alkalmazottak 14 éve dolgoztak a munkahelyen. A cikk a ... internetes oldalon is megjelent.

Felperes pontosított keresetében a Ptk.2:51.§ a) pontja alapján annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes a 2015. március hó 27. napján tett feljelentésében foglalt hamis tényállításaival, az ügyvezető által tett tanúvallomással - a Ptk.2:45.§ (1)-(2) bekezdés szerint - becsületét és jó hírnevét megsértette, kérte, hogy a bíróság kötelezze a Ptk.2:51.§ c) pontja alapján az I. rendű alperest arra, hogy írásban adjon elégtételt, fejezze ki sajnálkozását, kérjen bocsánatot az alaptalan feljelentés miatt, valamint kötelezze a Ptk.2:52.§ (1)-(3) bekezdése alapján 3.000.000,- forint sérelemdíj megfizetésére.

A II. rendű alperes tekintetében a felperes annak megállapítását kérte, hogy a II. rendű alperes a ... 2015. április hó 21. napján megjelent cikkében foglalt kijelentésével, valamint a büntető ügyben, tanúvallomásában tett kijelentéseivel megsértette a becsülethez és jó hírnévhez való jogát. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest arra, hogy írásos elégtételt adjon, fejezze ki sajnálkozását, és kérjen bocsánatot, valamint kérte, hogy a bíróság kötelezze 3.000.000,- forint sérelemdíj megfizetésére. Az elégtételadás körében közlemény közzétételét kérte a ...ban azzal a tartalommal, hogy a II. rendű alperes valótlanul állította, hogy a felperes az I. rendű alperestől jogosulatlanul szerzett meg ügyféllistát, és vitte azt el.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kiemelte, hogy a töretlen bírói gyakorlat szerint önmagában a büntető feljelentés megtétele személyiségi jog védelmet nem alapoz meg, a személyiségi jog megsértése csak akkor állapítható meg, ha a feljelentés indokolatlanul sértő, lejárató, rágalmozó kijelentéseket, valótlan tényállítást tartalmaz, illetve az ésszerű gondolkodásnak nem megfelelő, önkényes és valótlan értékítéletet fogalmaz meg. Utalt arra, hogy azonos bírói gyakorlat irányadó a büntető eljárás során tett tanúvallomások tartalmára is. Megállapította, hogy az I. rendű alperes által tett feljelentés, az I. rendű alperes ügyvezetője és a II. rendű alperes által tett tanúvallomás nem tartalmaz indokolatlanul sértő kijelentést, a feljelentés az I. rendű alperesnek a valós tényekből levont következtetése volt. Megjegyezte, hogy a vélemény, jogkérdésben tett nyilatkozat, amelyet a feljelentések, illetve a tanúvallomások tartalmaznak, nem valósítanak meg önmagukban a személyiségi jogsértést.

Megállapította, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek alkalmazottja volt, a felperes nem bizonyította, hogy az I. rendű alperes vezetésében részt vett. Kifejtette, hogy a felperest, mivel a sajtóban megjelent cikk alapján személye beazonosítható volt, hátrány érte, a cikk közzétételével a jóhírnév megsértése megvalósult, önmagában, azonban a sérelem bekövetkezése nem elegendő feltétele a személyiségi jogsértés objektív és szubjektív szankciói alkalmazásának, az objektív szankció attól követelhető, aki a jogsértést elkövette, a felperes pedig nem bizonyította, hogy a jogsértés a II. rendű alperestől ered, hogy a II. rendű alperestől származott az újságíró felé az a tényközlés, amelyen az újságcikk, illetve az internetes közlés alapult.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetnek megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Az I. rendű alperes által tett büntető feljelentés kapcsán hangsúlyozta, hogy az I. rendű alperes egy alapvető jogviszony, a munkajogviszony keretében tett valótlan kijelentéseket. Kiemelte, hogy az általános társadalmi értékítéletet súlyosan sértik az I. rendű alperes kijelentései és ügyvezetője vallomásában foglaltak, mely szerint a felperes „csalárd módon”, „jogosulatlanul és titokban” ügyféllistát szerzett meg, amit másik munkáltatónál történő alkalmazása fejében ajánlott fel felperes, továbbá „magatartásával jogtalan előnyt szerezve

jutott egy konkurens cégnél munkához, illetőleg a feljelentő cégnek jelentős árbevétel kiesése keletkezett felperes neve fentebb kifejtett jogellenes magatartásával összefüggésben". Kifejtette, hogy az I. rendű alperes feljelentése logikátlan, okszerűtlen volt, az alperesek alappal nem gondolhattak a felperes felelősségére az iratok eltűnések kapcsán.

A II. rendű alperes magatartása tekintetében kiemelte, hogy a II. rendű alperes részt vett az I. rendű alperes vezetésében, ezt a büntetőeljárás során maga is elismerte, és tanú 8 tanúvallomása alapján egyértelműen azonosítható a sérelmezett újságcikk forrásaként is. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperes a nyomozás során tett vallomásaiban a becsület megsértését jelentő vélemény és a jó hírnév megsértését eredményező tényt egyaránt közölte, vallomása indokolatlanul sértő, lejárató, rágalmozó jellegű, logikátlan gondolatmenetre épített volt.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai alapján az I. rendű alperes által tett feljelentés és törvényes képviselő, II. rendű alperes büntető eljárás során tett tanúvallomásának a felperes által sérelmezett részeivel az alábbiak szerint kiegészíti:

Az I. rendű alperes által 2015. március hó 27. napján tett feljelentés 2. oldal 2., 3., 4. és 7. bekezdése a következőket tartalmazza:

„Megállapítást nyert, hogy 2014. október hónaptól kezdődően egészen munkaviszonyának végéig (2015. február 27., illetőleg lehet, hogy ezt megelőzően is, azonban erre nézve adatokkal jelenleg nem rendelkezünk) felperes neve jogosulatlanul és titokban a saját ... hívószámú készülékére irányította át az összes feljelentő cég hirdetéseiben megadott hívószámra (...) ügyfelektől beérkező telefonhívást. Azonban ugyanezen időszakban valamennyi kimenő telefonhívást a feljelentő által biztosított, ... számú készülékről intézett, melynek számláját a feljelentő fizette.

Ezt követően felperes neve volt alkalmazott először a fenti módon eltulajdonított ügyféllistát a ... Kft.-nél ... (...) részére ajánlott fel azzal a feltétellel, hogy amennyiben alkalmazzák ott, mint munkavállalót, több ezer ügyfelet tud odairányítani, ez a megállapodás megghiúsult ... úr elutasító válaszára köszönhetően. Erről ... tájékoztatta törvényes képviselő ügyvezető édesapját, ... (...).

... úr ezen sikertelen, anyagi haszonszerzési célzattal történt kísérletet követően a ... Kft.-nek, mint a feljelentő másik konkurensének ajánlotta fel a feljelentőtől csalárd módon megszerzett ügyféllistát tartalmazó listát alkalmazásának fejében. felperes neve a ... Kft.-nél ennek fejében alkalmazásra is került.

Álláspontunk szerint felperes neve fentebb kifejtett magatartásával megvalósította a Btk.418.§-ába ütköző és a szerint minősülő üzleti titoksértés deliktum törvényi tényállási elemeit, ugyanis aki jogtalan előny szerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerez, felhasznál, más személy részére hozzáférhetővé tesz vagy nyilvánosságra hoz, büntetett követ el. Nevezett magatartásával magának jogtalan előnyt szerezve jutott egy konkurens cégnél munkához, illetőleg a feljelentő cégnek jelentős árbevétel kiesése keletkezett felperes neve fentebb kifejtett magatartásával okozati összefüggésben."

A feljelentés 3. oldal 4. bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„Álláspontunk szerint vizsgálendő továbbá a Btk.422.§-ban foglalt tiltott adatszerzés bűncselekmény megvalósulása is".

Az I rendű alperes ügyvezetője törvényes képviselő a nyomozás során tett tanúvallomásában a következőt mondta:

„Elmondom, hogy ... úrtól értesültünk, hogy megkeresték őt és felajánlották neki, hogy több ezres ügyfélkört hoznak magukkal, ha alkalmazza őket. Az ajánlatot azonban visszautasította és ezután keresték meg a ... a ... Kft.-t". (...) A ... irodájában én a ... elmenetele után ellenőriztem az iratokat, és akkor tapasztaltam azt, hogy az iratokból 9 hónapnyi anyag eltűnt". (...) Hogy a tanú 7nak mi szerepe volt az iratok eltűnésében és az adatok elvitelében nem tudom, de elmondom, hogy a vizsgasoron ők hárman dolgoztak 5 éve, így gondolom, hogy amit az egyikőjük tudott, azt tudta a másik kettő is, illetve mind a hárman elmentek, ez is bizonyítja, hogy tudták, hogy mit csinálnak. Most már mind a hárman a ...nél dolgoznak azóta."

A II. rendű alperes büntető eljárás során tett tanúvallomásában az alábbiakat mondta:

„Ezek után volt az, hogy a ... felhívott, hogy voltak náluk a ..., és ajánlatot tettek neki, hogy ha megkapják az 500.000,- forintot, akkor átmennek, és akkor mondták, hogy 4200 ügyfelet tudnak magukkal hozni. (...) Mivel a fiam beállt dolgozni, így amikor elment a ..., akkor még ezen a februári utolsó hétvégén átrendeztük azt az irodahelyiséget, amit a ... használt, illetve el kezdtük átnézni a dokumentációt. Ekkor vettük észre, hogy valami nincs rendben, majd amikor rendszereztük az iratokat, akkor láttuk, hogy több hónapnyi anyag hiányzik. (...) Én úgy gondolom, hogy az iratok elvitelében a ... és a ... tevékenyen részt vehetett, míg a ... vagy tudott róla vagy sem, de ezeket csak feltételezni tudom. (...) Az hogy az adatokkal visszaélnék, azt abból is gondolom, hogy voltak olyan emberek, akik jelezték felénk, hogy megkeresték őket, hogy a ...hez menjenek vizsgálztatni".

A II. rendű alperes folytatólagos tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy „Közbe jött az, hogy az ügyféllistát felajánlották a ...nek. Tehát ebből, mindenből azt a következtetést vontam le, hogy ők ezt az egészet, azt, hogy elmennek, azt előre eltervezték, kigondolták".

Az így kiegészített tényállásra figyelemmel egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy sem az I. rendű alperes által tett feljelentéssel, sem a felperes által sérelmezett tanúvallomások révén nem valósult meg a személyiségi jog megsértése. Utal azonban a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes keresetében a jóhírnévhez, valamint a becsülethez való jog megsértését állította, a perbeli esetben viszont a sérelmezett kijelentések csak a becsület megsértése körében voltak értékelhetők. A jóhírnév sérelme ugyanis a közlésnek biztosított nyilvánossággal függ össze, valamely tényállítás csak akkor lehet alkalmas az érintett személy mikénti megítélésének befolyásolására, ha az a befogadók bizonyos köréhez eljut. Amennyiben ez a kör zárt, úgy összetételének is jelentősége van annak meghatározásánál, hogy az egyes tagok értékítéletét az adott közlés elméletileg befolyásolhatja-e. Ebből a szempontból a hatóság semleges közegnek tekintendő, mert az eljárásban részes felek hatóság általi megítélését kellően alá nem támasztott tényállítás hivatalból nem befolyásolhatja. Hivatalos eljárás során az eljáró hatóságnak benyújtott, nyilvánosságra nem került beadvány tartalma a jó hírnév sérelmét nem alapozhatja meg (BDT 2013.3009. szám), ezért a perbeli esetben a feljelentés és tanúvallomás alapján a jó hírnév sérelme fel sem merülhetett.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban is, önmagában az a tény, hogy az I. rendű alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével gyanúsította, és ellene feljelentést tett,

személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg függetlenül attól, hogy a büntető eljárás nem vezetett a felperes bűnösségének megállapításához (BH2002.223 szám). Az I. rendű alperes a feljelentésben azt állította, hogy a megjelölt magatartás bűncselekmény, gyanúsításra vonatkozó tényállítást tett, a való tényekből levont, véleménynek minősülő következtetést fogalmazott meg. A becsület a személy társadalmi megítélése, a becsület megsértése a személyt közvetlenül érintő, a társadalmi megítélését befolyásoló állítással valósul meg. A perbeli esetben a feljelentés felperes által sérelmezett kijelentései a feljelentés tárgyát képező cselekményt minősítették, a felperes személyét érintő, a személyét közvetlenül minősítő kifejezést nem tartalmaztak, ennek hiányában pedig a becsület megsértése akkor sem állapítható meg a fentiek szerint, ha a büntető eljárás nem vezetett a felperes bűnösségének megállapításához (BH 2004.357 szám).

Helyesen látta az elsőfokú bíróság, hogy azonos módon kell megítélni a felperes által sérelmezett tanúvallomások tartalmát is. A tanúvallomás tartalma a személyiségi jogvédelemre akkor ad alapot, ha a vallomásra a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül, visszaélészerűen került sor, illetőleg ha a vallomásban tett nyilatkozatok nem az eljárás tárgyához tartozó, személyiségi jogot sértő - kifejezés módjában indokolatlanul bántó, sértő véleménynyilvánításokat tartalmaznak (BDT2010. 2170). Ennek hiányában személyiségi jogvédelmet az eljárások során tett nyilatkozatok akkor sem alapoznak meg, ha azok valóságtartalma az adott eljárás során kétségtelen módon nem nyer bizonyítást. Az I. rendű alperes ügyvezetőjének és II. rendű alperesnek a vallomása értékelő jellegű nyilatkozat, következtetés volt, amely - bár kedvezőtlen a felperesre - de nem a személyét, személyiségét minősítette, értékelte, hanem az I. rendű alperes feljelentésében megjelölt magatartást, a tanúvallomások tartalma az eljárás tárgyához igazodott, nem volt kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő, ezért személyiségi jogvédelmet nem alapoz meg.

Egyetért a másodfokú bíróság a II. rendű alperessel szemben a ...ban és a ... internetes oldalon megjelent cikkel kapcsolatban előterjesztett kereset elutasításával is. Az elsőfokú bíróság helyesen látta, hogy a felperes a per során nem bizonyította, hogy a cikkben megjelent információ a II. rendű alperestől származott. A cikk szerzője, ... tanúvallomásában II. rendű alperest nem azonosította az információt szolgáltató személyként, egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy az információt szolgáltató személlyel történt telefonbeszélgetés alkalmával számára nem derült ki, hogy akivel beszélt milyen pozícióban van, a telefonáló semmiféleképpen nem azonosította magát, sem pozícióban, sem névvel. A tanúvallomásra figyelemmel szükségtelen volt annak vizsgálata, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes vezetésében részt vett-e, mellőzi ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása 6. oldal utolsó és 7. oldal első bekezdését.

Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy tanú 8 tanúvallomása révén bizonyítási kötelezettségének eleget tett. A tanú vallomása szerint a II. rendű alperes a felmondás utolsó napján kijelentette „reméli, hogy nem lesz semmi probléma, mert nem szeretné, hogy ha az újságban benne lennénk”. Önmagában azonban ebből a kijelentésből nem következik az, hogy a felperes által sérelmezett, később megjelent cikk forrása valóban a II. rendű alperes volt, figyelemmel az újságíró tanú vallomására is.

A fentiekre is tekintettel nem volt megállapítható, hogy II. rendű alperes a felperes személyhez fűződő jogát a sérelmezett újságcikkkel összefüggésben megsértette, szükségtelen volt ezért annak vizsgálata, hogy a felperest érte-e hátrány a sajtócikk következtében, mellőzi a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásából a 7. oldal 2. bekezdését és a 11. oldal 1.-4. bekezdését.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperesek másodfokú perköltsége megfizetésére. A perköltség összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja szerint az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díjjal egyező összegben állapította meg, és az alperesek nyilatkozata alapján részükre, mint egyetemleges jogosultak javára kötelezte megfizetésre a felperest (Ptk.6:33.§).

A feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a felperes köteles.

Pécs, 2017. november 15.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró